

Eesti majanduse konkurentsivõime ja selle seosed haridussüsteemi ning teadusega. Fookus üldharidusel

Eesti Haridusstrateegia aastaks 2035

KONKURENTSIVÕIME TÖÖRÜHM

04.02.2019 Tallinnas

Tänases ettekandes

Majanduse konkurentsivõime haridussüsteemi perspektiivist

Inimesed

Majanduse konkurentsivõime olulisus

Mida teha haridusmaastikul, et majanduse konkurentsivõimet parandada?

Üldise haridussüsteemi muutmise eesmärgid

Olulisemad lõppjärelused

Inimesed

JUHTRÜHM

Raul Eamets

Janno Järve

Alar Karis

Robert Kitt

Maarja Kruusmaa

Tõnis Lukas

Kärt Summatavet

Raivo Vare

PANUSTAJAD

Dorel Tamm-Klaos

Johanna Vallistu

Mihkel Kaevats

HTM

Ando Kiviberg

Tatjana Kiilo

Katrin Pihor

Ekspertühm

35 inimest kelle jaoks oli 1. eelistus

20 inimest kellele 2. ja 3. eelistus

Mõttepaberi struktuur

Sissejuhatus

1. Globaalsed väljakutsed ning Eesti roll nendes
2. Eesti konkurentsivõime pikaajaline visioon
3. Kuidas toetavad HTM-i praegused tegevused visiooni suunas liikumist?

Kokkuvõte

Kasutatud allikad

Miks on majanduse konkurentsivõime oluline?

Konkurentsivõimeline majandus aitab tõsta Eesti elanike heaolu.

Haridus mängib konkurentsivõime hoidmisel ja parandamisel väga olulist rolli.

Kõrgemalt haritud inimesed aitavad luua kõrgemat lisandväärtust, Eesti vajab targemaid töökohti. Ilma kõrgemalt haritud tööjõuta ei ole võimalik muuta majanduse struktuuri

Kõrgharidus peab olema teaduspõhine.

Teadus ei ole ainult rakendusliku iseloomuga.

Mida peame tegema haridusmaastikul, et Eesti konkurentsivõime paraneks?

Konkurentsivõime töögrupp jõudis järeldusele, et võiksime endale püstitada **kuus eesmärki/fookust**:

1. Eesti haridussüsteem võimaldab kõigil hoida oma oskused ja teadmised üle elukaare tööturu vajadustele vastavana – **ÕMBLUSTETA HARIDUSSÜSTEEM**
2. Eesti kõrgkoolid pakuvad Põhjamaade ja Kesk-Euroopa ülikoolide tipptasemel haridust – **KÕRGHARIDUSE KONSOLIDEERIMINE**
3. Eesti teeb radikaalse hüppe teaduse ja innovatsiooni investeringutes, luues eeldused ühiskonna üldiseks oskuste kasvuks ning kõrge lisandväärtusega innovaatiliste tegevusharude tekkeks – **TEADUS JA INNOVATSIOON = RIIGI KAITSEVÕIME**
4. Majanduse areng on laiapõhjaline - **STABIILNE KESKKOND ERASEKTORILE**
5. Eesti juhib tööjõuressurssi nutikalt, pidades ühtviisi oluliseks nii kohaliku elanikkonna tööturuaktiivsuse säilitamist ja suurendamist kui kõrgelt kvalifitseeritud tööjõu kaasamist välismaalt – **TARK RÄNDEPOLIITIKA**

Üldise haridussüsteemi muutmise eesmärgid

---

1. Eesmärk on õmblusteta haridus, ehk meil ei tohiks olla hariduslikku tugiüksusi vaid igalt tasemelt on võimalik haridusteed jätkata
2. Eriala/elukutse valikute nihutamine hilisemasse vanusesse (tänapäeval 16 eluaastalt 19 eluaastale) eesmärgiks on väljalangevuse ning töötuse vähendamine (madalam NEET inimeste osakaal) – kohustuslik keskharidus
3. Uudse haridussüsteemi eesmärk on tõsta erialaste oskustega inimeste osakaalu tööhõlps
4. Kutsehariduse taseme tõstmine rakenduskõrgharidusega samale tasemele suurendab inimeste hilisema töökarjääri võimalusi. Tuleviku tööturg vajab rohkem laiemate teadmiste ning heade õpioskustega kõrgelt kvalifitseeritud oskustöötajaid ning spetsialiste.

Üldise haridussüsteemi muutmise eesmärgid (2)

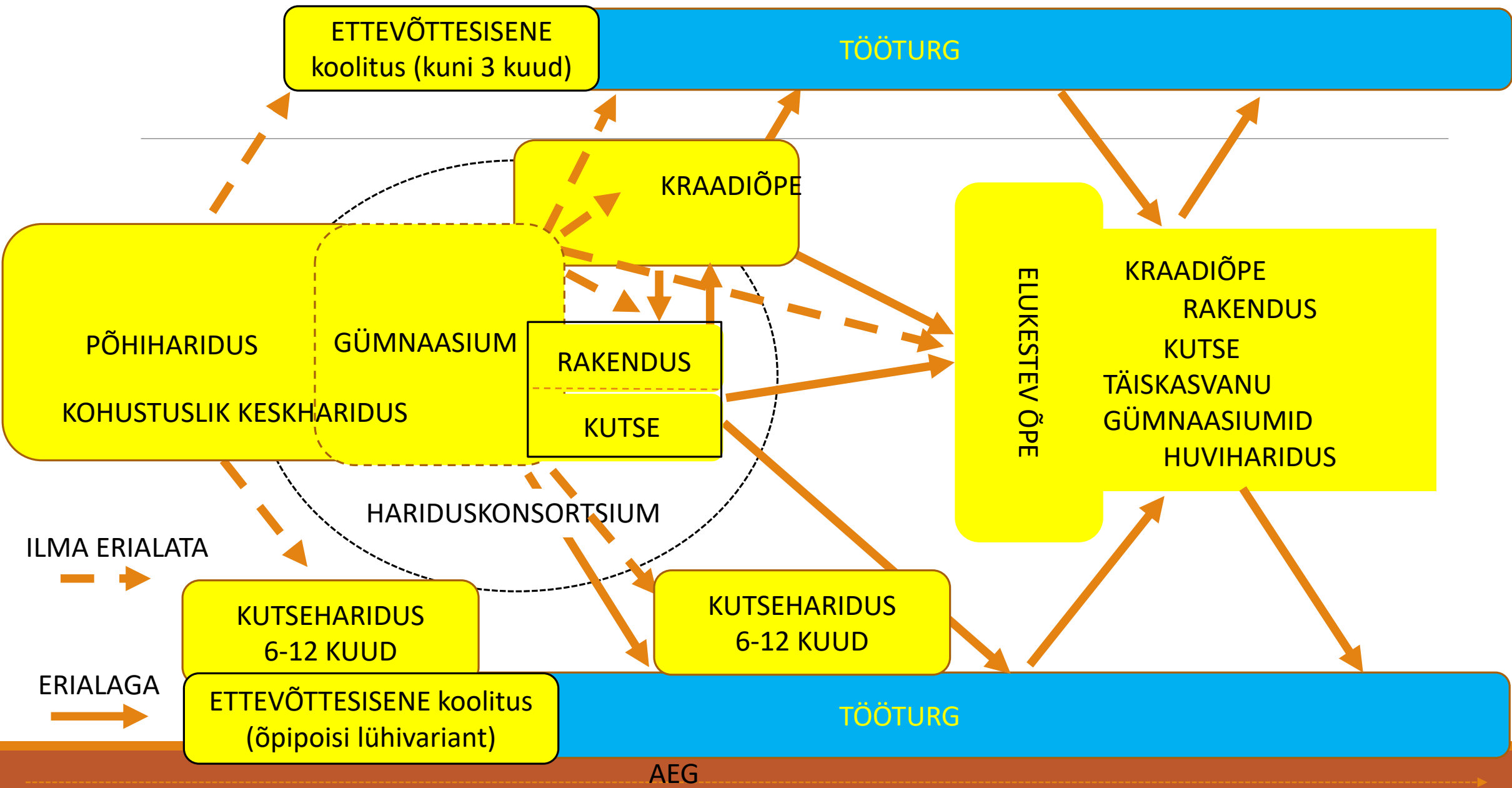
---

5. Erinevuste vähendamine rakenduskõrghariduse/kutsehariduse ning kraadiõppe vahel tähendab suuremat liikumist kahe haridustasandi vahel, sest sisenemisebarjäärid on väiksemad.

6. Individuaalne lähenemine õpiteele tähendab seda, et keskhariduse sees on võimalik valida õpitee, mis toetab eriala omandamist (koostöö kutsehariduskeskustega). Talentidel võimalik kombineerida keskhariduse omandamine kõrgharidusega (koostöö kõrgkoolidega)

7. Keskhariduse riigistamine võimaldab tsentraalselt sekkuda ressursside jagamise ja ümberjagamisse ning jälgida, et erinevates piirkondades oleks õpilastel sarnased võimalused oma õpitee kujundamisel.

Muutused , mis võiks toimuda juba enne 2035

Ühtse eesti kooli mõiste defineerimine ning ajakava väljatöötamine eestikeelsele haridusele üleminekule.

Oskuste profileerimise platvormi edasiarendamine, nn personaalharidus.

Õpetajate keskmise palga tõstmine Eesti 2-kordse keskmise palga tasemele.

Praktikute kaasamise toetamine, nt projektide „Ettevõtja kooli“, „Noored koolid“ „Tagasi kooli“ jätkamine ja laienemine.

Koolijuhtide ametikoha puhul tuleb rakendada sarnast regulatsiooni ühingu juhatuse liikme puhul kehtivaga, eesmärgiga tagada parim võimalik juhtimiskvaliteet. Juurutada koolijuhtide atesteerimise süsteem.

Gümnaasiumide riigistamine

Senised tegevused ja avaliku sektori võimekus

TEA finantseerimise eesmärgid ☹️

Liikumine ühtse eesti kooli suunas 😊

Digipädevuste arendamine 😊

Elukestvas õppes osalemine 😊

Individuaalne õpirada ☹️

Õmblusteta haridussüsteem ☹️

Gümnaasiumite koostöö kutsehariduskeskustega ?

Olulisemad institutsionaalsed lõppjärelused

- Kõrghariduse konsolideerimine, tulevikus võiks Eestis olla kolm avalik õiguslikku kõrgkooli
- Kutsekeskhariduse kaotamine, kohustusliku keskhariduse poole liikumine, tupiktee kaotamine haridussüsteemis
- Gümnaasiumi järgse kutsehariduse ja rakenduskõrghariduse taseme vahe kaotamine
- Gümnaasiumite riigistamine

Aitäh!

